

Eŭropa Bulteno

Aldonaĵo al Eŭropa Bulteno de Oktobro 2007, № 9 (63)

De la redakcio...

Karaj gelegantoj,

En ĉi tiu aldonaĵo al la oktobra numero de Eŭropa Bulteno, ni publikas plenajn dokumentojn tre gravajn por nia agado. En regula oktobra numero ili estas menciitaj kaj publikitaj en mallonga formo.

Ni ankoraŭfoje publikigas la tekston de la septembra numero de Eŭropa Bulteno pri iniciato de dr-o Marko Pavliha al slovena parlamento, ĉar ĝi estas grava pro respondo de la slovena registaro, kiun vi povas legi ĉi tie.

Mi deziras agrablan legadon kaj sukcesan agadon,

Vesna Obradović

Kongresa etoso en urbo, Maribor 2007

KONKLUDA KONGRESA DOKUMENTO

LA KONGRESO DE EUROPA ESPERANTO-UNIO, en kiu partoprenis 256 delegitoj el 23 EU-ŝtatoj, Ukrainio, Rusio, Kroatio, Serbio, Kanado kaj Togo, inter ili parlamentanoj de Eŭropa Parlamento, sinjorinoj Malgorzata Handzlik kaj Ljudmila Novak, kiu okazis de 28.07 ghis 4. 08. 2007 en Maribor (Slovenio) akceptis la sekvan konkludan dokumenton, kiu estas adresata al la slovena registaro:

La Kongreso petas slovenan registaron, ke ĝi

1. Subtenu la proponon de vicprezidanto de la slovaka registaro Dušan Čaplovič esprimitan en letero (vidu aldone) adresita al ministroj de eksterlandaj kaj eŭropaj aferoj kaj al ĉiuj membroj de la Eŭropa Komisiono **trakti la demandon de lingva politiko de Eŭropa Unio je interregistara nivelo** baze de konkludoj de Bratislava konferenco de Viŝegradaj ŝtatoj (Cz, Hu, Pl, Sk) okazinta en novembro 2006 kiu jam traktis tiun temon kaj kie Esperanto rolis kiel unu el 7 laborlingvoj.

2. en la tempo de la prezidado de la Eŭropa Konsilio **proponu la fondon de nova fondaĵo ĉe Eŭropa Komisiono** interne de la programoj pri edukado kaj kulturo, **por subteno al projektoj kiuj evoluigas eŭropan identecon** kaj eŭropan konscion ĉe la ŝtatoj de EU, harmonie kun naciaj kaj regionaj identecoj, aparte ĉe la junaj, kie la projektojn povas prezenti ankaŭ malpli grandaj neregistaraj organizoj sen granda administra aparato kaj financa povo.

3. **iniciatu edukadon por eŭropa konscio kaj tolero** kiel volontulan aktivecon en lernejoj de EU-ŝtatoj **harmonie kun la parlamenta iniciato de d-ro Marko Pavliha en la slovena parlamento**, transdonita en novembro 2006

4. **kadre de sia informa sistemo** pri la agado rilate al EU dum sia prezidado **en unua duono de 2008 uzu krom la slovena kaj la angla ankaŭ Esperanton**, kiel tion faris en 2006 Finnlando. La tradukadon prizorgos esperantistoj tradukistoj el Slovenio.

5. **Rekomendu al la Eŭropa Komisiono ke ĝi konsideru rolon por Esperanto por** plibonigi lingvolernadon ene de EU kadre de multlingvismo, kaj pli longtempe kiel ebla neŭtrala solvo de lingva demando en EU, pro la lastatempaj ĉiam pli oftaj oficialaj postuloj pri tio .

a) Parolado en EU-parlamento de la nobelpremiito Reinhard Selten okaze la de 50-jariĝa festo de EU la 9-an de majo 2007 en Bruselo

<http://www.liberafolio.org/2007/seltendeutsch>

b) Letero de slovaka vicprezidanto Čaplovič kaj dokumentoj de la Bratislava konferenco de Viŝegradaj ŝtatoj pri lingva demando en EU, kiel menciite ĉe 1.

<http://www.google.si/search?q=%C4%8Daplovi%C4%8D,+esperanto&hl=sl&start=10&sa=N>

c). Parlamenta iniciato en Eŭropa parlamento de la itala parlamentano Del Allba en 2004.

www.europarl.europa.eu/meetdocs/committees/afco/20040315/525807en.pdf

- d). Konkludoj de EU rilate al la Debato pri eŭropa estonto en la jaro 2006 (vidu ĉi-sube)
- e) Debato pri lingva diskriminacio organizita de la grupo ALDE en Eŭropa Parlamento de la 5-a ĝis la 6-a de julio 2007.
- f) Artikolo de eksmembro de Eŭropa Parlamento el Svedio Per Gahrtona :
- <http://sydsvenskan.se/opinion/aktuellafragor/article258268.ece>

b).

**Dušan Čaplovič, Vicĉefministro de Slovaka respubliko por Sciobazita Societo, Eŭropaj Aferoj,
Homaj Rajtoj kaj Minoritatoj, Registaro de la Slovacia Respubliko, Bratislava**

Al ĉiuj

ministroj de eksterlandaj aferoj kaj ministroj de europaj aferoj
de membraj kaj kandidataj ŝtatoj de EU,
komisionanoj de EU

Bratislava, la 26-a de marto 2007

Estimata Kolego/Komisionano,

La nuna pensadperiodo pri la estonteco de Eŭropo prave enfokusis sin al aro da gravaj politikaj kaj instituciaj demandoj. Tamen, la problemo de politiko pri lingvo kaj kulturo notindas pro sia malĉeesto. Sed ankaŭ tiu lasta estas grava, eĉ pro pure ekonomia vidpunkto: la Raporto de Grin¹ montris, ke la dominado de la angla lingvo en Eŭropo signifas grandegajn kaj daŭrajn financajn transsendojn al du membro-ŝtatoj, po amplekso de minimume 17 miliardoj da eŭroj jare al Unuiĝinta Reĝlando, kaj proksimume 4% de tio al Irlando. Tiom grandegaj financaj transsendoj kaj eblaj minacoj al niaj naciaj lingvoj, venantaj de la kreskanta dominado de unu lingvo ĉe EU-nivelo, certe meritas nian atenton.

La mastrumado de multlingvismo estas grandege komplikata en tiu EU kiu nun funkcias en 23 oficialaj kaj laboraj lingvoj. Estas ofte malklare kiuj lingvaj rajtoj estas uzataj por interagado inter EU, ĝiaj membro-ŝtatoj kaj iliaj civitanoj. Ĉu ĉiuj oficialaj lingvoj estas egalaj? Kiam kaj kial la pivotaj tekstoj ne ĉiam haveblas en ĉiuj lingvoj? Kiel efike kaj kiom egale funkcias interpretado? Ĉu uzantoj de la EU-sistemo konas tiujn kiuj estas iliaj lingvaj rajtoj? Ĉu la EU-lingvosistemo servas ĉiujn membro-ŝtatojn egale bone? La sperto de la novaj EU-membro-ŝtatoj konfirmas, ke ofte ne.

Estas klare ke Eŭropo bezonas efektivan kaj egalan komunikadon. Hodiaŭ ni vidas ke EU sukcese progresas en la ekonomiaj kaj sekurecaj kampoj. Tamen, la tuta kompleksa problemo,

¹ http://cisad.adc.education.fr/heee/documents/rapport_Grin.pdf

lingvopolitiko, kiu estas gravega por plua eŭropa integriĝo, ankoraŭ ne estas priatentita. La Konstitucia Traktato ne kovras la problemojn de EU-komunikado kaj ties principojn. La klopodoj de pluraj neregistaraj organizoj preparoligi lingvorajtojn en Konstitucia Traktato ne estis sukcesaj. La principoj kaj reguloj kiuj certigus, je nivelo de kaj civitanoj kaj registaroj, egalecon por la lingvoj de tiuj membro-ŝtatoj, ankoraŭ atendas klaran interpretadon.

EU estas komencinta fari kelkajn paŝojn al ellaborado de lingvopolitiko. Eŭropa Komisiono komencis engaĝi sin pli aktive pri analizado de lingvopolitikaj problemoj kaj elpensi strategiojn por certigi lingvorajtojn per, ekzemple, realigebla studo rilate al kreado de Eŭropa Agentejo por Lingva Diverseco, kiun respondecas konsultistoj de Flava Fenestro (Yellow Window), por Komisiona Direktoro Ĝenerala por Edukado kaj Kulturo, eldonita la 18-an de majo 2005.

En novembro 2005, komisionano Ján Figel' prezentis, nome de la Komisiono, dokumenton "La Nova Eŭropa Kadra Strategio por Multlingvismo", kiu helpis lanĉi diskuton pri lingvopolitikaj problemoj ene de EU. Ekde la 1-a de januaro 2007, EU havas komisionanon respondecan por multlingvismo, s-ron Leonard Orban el Rumanio. Estas grave ke tia progreso je komisiona nivelo estu reflektata de membroŝtata agado. Ke la komisionano Figel' establis Altnivelan Grupon estas pozitiva paŝo, sed klara estas la bezono por multe pli konkreta klopodo impliki EU-instituciajn internulojn kaj eksterulojn, membroŝtatojn kaj aliajn interesitojn, cele al plifortigado de lingvodiverseco.

La decido de Eŭropa Rajtprotektanto ke la Konsilantaro rekonsideru la lingvoreĝimon por prezidantaj retpaĝaroj (Gazetara Publikaĵo 6/2006) identigas malbonan administradon kaj lingvan diskriminacion. Se ni dezirus pliproksimigi Eŭropan Union al ĝiaj civitanoj, estas klare ke ĉiu prezidanteco de la Konsilantaro de Ministroj uzu la oficialajn lingvojn de ĉiuj EU-civitanoj. Oni produktas la komisionan retpaĝaron en 23 lingvoj – kial la Konsilantaro uzu malpli?

La diskuto pri Kadra Strategio en Eŭropa Parlamento montras la kompleksan naturon de ĉi tiu problemo: la unuanimaj rekomendoj de la parlamenta Komitato por Kulturo kaj Edukado (A6-0372/2006, de 23-a de oktobro 2006) estis malakceptitaj je la plena sesio de Parlamento. Tiu rezulto klare montras la grandan diferencon en konscio inter tiuj, kiuj traktas kulturon kaj edukadon, kaj tiuj, kiuj ilin ne traktas.

Ĉi-kuntekste mi feliĉe informas vin, ke Slovakio faris signifan progreson traktinte EU-lingvopolitikajn problemojn dum la pasintaj du jaroj. Nia Nacia Konvencio pri EU kreis la necesan kadron por diskuti tiun senteman temon. Ene de tiu kadro Slovakio ellaboras sian propran lingvopolitikan strategion inkluzivante kaj eksterajn kaj internajn aspektojn.

Kiel kontribuon al la diskuto pri la estonteco de Eŭropo, Slovakio kaj la aliaj Visegradaj landoj organizis lingvokonferencon "*Perspektivoj de Lingvopolitiko kaj Lingvaj Rajtoj en EU*" en Bratislava, je 24-a – 25-a de novembro 2006. Vi rimarkos ke la partoprenantoj traktis vastan gamon da problemoj. Mi alkroĉas por via konsidero konferencajn konkludojn, kiuj povus provizi gravan instigon por plua pensado je naciaj kaj eŭropaj niveloj. Konsiderante la konkludojn, mi opinias, ke venis tempo startigi interregistaran diskuton pri la lingvo-politiko en EU, komence je spertulo-nivelo. Mi ŝatus inviti vin ekfari la necesajn paŝojn, bezonatajn por pritakso de ebla kontribuo de la tuta EU-lingvo-politiko al la eŭropa integriĝo dum la nuntempa pensad-procezo pri la estonteco de Eŭropo.

Mi skribis al vi anglalingve, ĉar ĝi estas nuntempe la plej vaste komprenata lingvo en EU, kaj ĉar mi kredas ke la urĝo kaj bezono por efikeco de nia laboro postulas, ke nia subteno por multlingvismo ne malrapidigu nian funkciadon.

Estas mia forta kredo ke spite de la kultura kaj lingva divers-konsisteco de EU membro-ŝtatoj, ni povos progresi al la celo de lingva demokratio.

Sincere via,

Aldonaĵo: 1 (konkludoj de la Bratislava konferendo)

d) http://europa.eu/debateurope/pdf/summary_europe_072006.pdf

Summary Future of Europe debate (2006-07-06)

Since the launch of the Forum at the end of March 2006, there have been 12700 comments. This compares with 14000 comments in 2 years on the previous Constitution forum. Although 21 language channels are available, most of the discussion is now focused on the English (56%), French (23%) and German (7%) language channels. Catalan, Spanish, Dutch, Swedish and Italian are next with about 2% each. People from most EU countries and beyond are participating, especially in the EN channel where the majority of the people posting are not mother tongue speakers.

The forum has had over one million page views (hits) but a relatively small number of truly active participants.

90% of participants are male, aged 18-44, so statistically it is not representative of the population. There is a good mix of EU-sceptics and pro-Europeans taking part which creates divisible lines and makes the debate interesting to follow.

However, the discussions are now becoming difficult to follow. The three themes (*'Europe's economic and social development'*, *'Feeling towards Europe and the Union's tasks'*, *'Europe's borders and its role in the world'*) chosen to structure the debate were broad and this is now having the effect that some topics are being discussed in a number of different threads. This creates a confusing environment which requires the reader/commentator to be quite active (spend a lot of time on the forum) to be able to follow the debate and/or contribute to it.

Even across the language channels, more or less the same topics have been discussed since the start of the Forum, although they reappear in different forms and contexts. The major topics so far have been:

- Social fairness, capitalism and globalisation (EU economy, Lisbon strategy)**
- Future energy sources (oil, bio, nuclear?)**
- Languages (one common second language for Europe or not?)**
- The Constitution and the future of Europe (less or more integration?)**
- The democratic deficit (a problem or no problem?)**
- Relations with the US, China (closer or not?)**
- EU information (EU's communication skills, EU education)**
- Religion and cultural heritage (Christianity: a uniting factor or not?)**
- Turkey and further accessions (continue or stop enlargement?)**

The biggest individual topic has been Turkey. Judging by the discussion so far, many people,

including pro-Europeans, are against Turkey joining the EU for several reasons, including:

- Turkey is simply not a European country
- Turkey is too big, too poor or too different in culture and/or religion.
- The EU needs to absorb the recent Enlargement and let things settle down before enlarging any further.

.....

It has been suggested that there should be only one **'EU embassy'** in each member state and around the world. This should save a lot of money and make coordination easier. However efficient this would be it is, by some, considered unrealistic since this would imply a deepening of the common foreign policy, which as long as the UK is still a member will never happen. Others maintain that the EU is a 'self-serving bureaucracy' with no real purpose any more. The size of the EU's **'bureaucracy'** is defended by one contributor who points out that it is much smaller than national bureaucracies.

The **language** issue has attracted many contributors in many language channels. Most of them agree that Europe needs to choose one language as the common second language for all Europeans. English or Esperanto are suggested and there is a strong Esperanto lobby present in the forum. It is argued that a common language is a prerequisite for 'pan European democracy' since the vast majority of people in Europe think in terms of the nation-state, each with its own national debates conducted in their own tongue via a national press or media.

China as an important economic and political partner in the near future is discussed. Most agree that a 'new silk road' will be very important for Europe.

The lobby groups in Brussels are regarded as undemocratic by some since the phenomenon keeps ordinary citizens out of the legislative process. Others regard lobbies as a natural part of a free market economy since business needs to talk to politicians because they provide jobs to many people and at least European politicians are not seen as going against the public interest as often as in, for example, the US.

Possible **weapons cooperation/trading** with China is another hot topic. Some believe that the EU should reap the benefits of such trade whilst others say that we have a moral responsibility to only sell arms to responsible countries (democratic, non-aggressive etc.). The discussion evolves into a discussion comparing Chinese investments in Africa (they are responsible accompanied with social programs and create real jobs for Africans) whilst what Europe does is only to dump agricultural products and then forget about the rest.

The need or not of a common **EU id-card or driving licence** is also discussed. Most think it is a good idea to create a common card which contains all the necessary information a private person needs in daily life and when travelling (id, insurance, licenses etc.)

Feeling towards Europe and the Union's tasks

The general subjects in this theme are the future of the EU-project, the future of the Constitution and the democratic status of the EU.

Contributors are trying to predict the EU's future: will it survive or disintegrate, does it need to be democratized to survive and will integration be possible without **the Constitution**. As regards the constitution some believe that focus in the public debate should be on part III since part I and II are rather uncontroversial. Others disagree and state that the "democratic parts" of the Constitution (Part I & II) are just for show.

Some wonder if the EU will end up as a **federalist state** or if it will "disintegrate" i.e. moving back towards being solely an **intergovernmental organisation** ("*...the EU should stick to just being a free trade area*").

NEANTAŬVIDITE ABUNDA REAGO DE SLOVENAJ POLITIKISTOJ POST LA KONGRESO EN MARIBOR

La kongreso en Maribor puŝis lavangon da interesiĝo pri Esperanto inter gravaj slovenaj politikistoj. Jam en la preparoj ege ekinteresiĝis por esperanto membro de slovena parlamento doktoro Marko Pavliha, pro kio li iĝis membro de la honora kongresa komitato. Li unue jam en novembro 2006 prezentis proponon al la slovena parlamento kaj registaro en kiu li petis ke dum la slovena prezidado al EŬ en unua duono de 2008 la slovena registaro iniciatu starigon de nova fondaĵo en EŬ kiu financus pli malgrandajn NROjn por projektoj rilataj al edukado por eŭropa identeco inkluzivanta ankaŭ lernadon de Esperanto. Tiu iniciato aperis ĉe la retpaĝo (en la slovena): <http://www.marko-pavliha.si/SLO/Pobude/2006-11-14.html>.

En majo 2007 kadre de la debato pri Leĝo por la Slovena Lingvo li parolis en la slovena parlamento menciante Esperanton kiel bonan solvon por eŭropa lingva politiko, kiu garantias konservon kaj evoluon de malgrandaj lingvoj inkluzive de la slovena. (<http://www.marko-pavliha.si/SLO/Pobude/2007-05-07-01.html>). Fine post la kongreso li tuj la 30-an de aŭgusto transdonis al la slovena registaro plian iniciaton petante ĝin konsideri la proponojn de la kongreso kaj efektiviĝi ties petojn en 5 punktoj.

(<http://www.marko-pavliha.si/SLO/Pobude/2007-08-31.html>).

Tio malfermis tuj la vojojn por praktika agado. Mi mem baze de tio petis du servojn de la registaro por informado kaj volontula agado konsideri la 4-an punkton kaj enkonduki la informadon pri la aktivado en 2008 ankaŭ en Esperanto.

La dua persono kiu fortege engaĝiĝis estas Eŭropa Parlamentanino Ljudmila Novak. Post ŝia partopreno en la kongreso ŝi rekonsciiĝis post 30 jaroj ke Esperanto-movado estas ankoraŭ vigla kaj forta kaj proponis kelkajn iniciatojn

Margareta Handzlik renkontis septembre en la parlamento slovenan EP-anon Miha Brejc kaj en neformala interparolo vetis ke li povus paroleti en Esperanto post dusemajna lernado. Surprize li akceptis la veton kaj ŝi donacis al li lernolibron. Kiel mi jam skribis en alia artikoleto, ankaŭ la EŬ-komisionano por sciencoj Janez Potočnik esprimis plian fojon intereson por Esperanto. Ĉu pro tio aŭ pro iu alia iniciato oficiala paĝaro de EŬ pri interkultura dialogo metis inter la elekteblaj lingvoj – se vi serĉas partnerojn por via projekto rilata al tiu temo – ankaŭ Esperanton. http://www.interculturaldialogue2008.eu/75.html?&redirect_url=my-startpage-eyid.html

Zlatko Tišljar

RESPUBLIKO SLOVENIO
MINISTERIO POR EKSTERAJ AFEROJ

Gp.mzz@gov.si

Nro: ZEU - 430 /2007
Ljubljana, la 20-an de septembro 2007

**ĜENERALA SEKRETARIEJO DE LA REGISTARO
DE LA RESPUBLIKO SLOVENIO
Gp.gs@gov.si**

**RILATAS AL: respondo al la skriba iniciato de la parlamentano dr. Marko Pavliha pri
konsiderado de la iniciatoj de la 7-a kongreso de Eŭropa Esperanto-Unio – propono por
pritrakto**

.....

**Ministro por eksteraj aferoj:
Dr-o Dimitrij Rupel**

**Respondo al la iniciato de la parlamentano dro Marko Pavliha konsideri la iniciatojn de la
7-a kongreso de Eŭropa Esperanto-Unio**

La registaro de la Respubliko Slovenio akceptis la 5-an de septembro 2007 skriban iniciaton de la parlamentano d-ro Marko Pavliha konsideri la iniciatojn de la 7-a kongreso de Eŭropa Esperanto-Unio. La iniciato enhavas kvin punktojn kaj bazas sin je la fina dokumento de la kongreso, kiu okazis en Maribor de la 28-a de julio ĝis la 4-a de aŭgusto 2007 en kiu partoprenis 256 delegitoj el 24 landoj de EU kaj Ukrainio, Rusio, Kanado, Togo.

La registaro estis informita pri la iniciato de la parlamentano d-ro Marko Pavliha; rilate la petojn de la kongreso en punktoj 2 kaj 3 kiuj koncernas agadkampojn de la Ministerio pri edukado kaj sportoj – jam esprimis sin en sia respondo la 14-an de novembro 2006 kaj ĝi lige al tio proponos al la Eŭropa Komisiono en la tempo menciita en la iniciato (dum la prezidado de RS al Konsilio de EU), establون de nova fondaĵo de Eŭropa Komisiono interne de programoj por edukado kaj kulturo por financaj preparoj de programoj, instruplanoj kaj scikatalogoj kaj por realigo de edukado por eŭropa konscio kaj tolero kiel libervola aktiveco en mezaj kaj fakaj lernejoj de la shtatoj membroj de EU (kun antaŭa prova realigo).

La registaro de Respubliko Slovenio (kadre de Ministerio por edukado kaj sportoj) jam agas sence de modernigo de programoj, instruplanoj kaj scikatalogoj en mezaj lernejoj. Ene de sia agadkampo (kaj lige al la tempaj planoj pri modernigo de programoj, instruplanoj kaj scikatalogoj en meza ĝenerala kaj profesifaka edukado) la Ministerio por edukado kaj sportoj efektivigis procedurojn por akcepti la menciitajn dokumentojn. La preparantojn de la novaj programoj, instruplanoj kaj scikatalogoj ni taskigis en la dokumentojn inkluzivigi dimensiojn kaj enhavojn, kiuj fortigas eŭropan konscion.

Krome la registaro (ankaŭ kadre de Ministerio por edukado kaj sportoj) efektivigas agadojn kaj mezurojn interkonsentitajn je la nivelo de politiko de Eŭropa Komisiono lige al instruado kaj lernado de fremdaj lingvoj. En instruprogramoj de sloveniaj mezlernejoj oni instigas la lernadon de fremdaj lingvoj (kaj do ankaŭ pri kulturoj) de diversaj eŭropaj popoloj. Por certigi tiun celon la Registaro realigas decidojn akceptitajn kadre de la nacia (ankaŭ je nivelo de Eŭropa Komisiono) konfirmita agadprogramo por instigo al plurlingveco (programo de Eŭropa Komisiono – Edukado kaj kapablo 2010). En instruplanoj de mezaj lernejoj kaj aliaj lingvaj programoj, kiujn finacas Slovenio (ekz. programoj por instruado de plenkreskuloj) estas stimolata lernado de diversaj eŭropaj lingvoj, inter aliaj ankaŭ de Esperanto. Elekto pri lingvolernado dependas de kondiĉoj, kiujn havas unuopa lernejo por efektivigi la programon, dependas de interesoj de socialaj partneroj kaj de la interesoj de la gelemantoj. La registaro de RS nome opinias ke por la edukado pri eŭropa konscio en mezaj lernejoj same kiel scio de Esperanto estas grava ankaŭ scio de unu el oficialaj lingvoj de la ŝtatoj membroj de Eŭropa Unio.

La iniciato de la parlamentano d-ro Marko Pavliha koincidas ankaŭ kun klopodoj kadre de Ministerio pri kulturo de RS por vivigo de la rezolucio pri nacia programo por lingva politiko, kiun akceptis la Parlamento en majo 2007. La nacia programo nome en la punkto 12 diras »... por la pli aktiva rolo de Slovenio rilate la kunkonstruadon de lingvo-politika direktiĝo de Eŭropa Unio«. Pri la klopodoj esti aktiva kampe de vera lingva egalrajteco kaj plurlingveco de parolantoj en multlingva interŝtata ligo parolas la ĉapitroj de la rezolucio kiel ekz »sencigo de la lernado kaj uzado de fremdaj lingvoj«, »evoluiĝo de la didaktiko de fremdaj lingvoj«, »malfortigo de la memkomprenebleco pri la angla lingvo kiel unua/nura fremda lingvo en publika lerneja sistemo«, »pripensoj pri esperanto« k.a..

Rilate la konsideradon de la 1-a punkto de la fina dokumento de la kongreso la Registaro informas, ke Slovenio intencas organizi harmonie kun la konkludo 10 de la 12-a kunsido de Mallarĝa laborgrupo por preparoj de la prezidado al Konsilio de EU, okazinta la 3-an de julio 2007, en la tempo de la prezidado en februaro 2008 je la iniciato de la Ministerio por edukado kaj sportoj kaj kunlabore kun la Eŭropa Komisiono neformalan ministerian konferencon pri multlingvismo en Bruselo, pri kio ni interparolis ankaŭ dum la oficiala vizito de la eŭropa komisionano Leonard Orban en Slovenio la 17-an de septembro 2007.

Rilate la konsideradon de la kvara punkto de la konkluda dokumento de la kongreso la Registaro informas, ke en 2006 estis akceptita decido kadre de la Mallarĝa laborgrupo por preparoj de la prezidado al EU baze de tradicia uzo de lingvoj sur la ttt-paĝaro de antaŭaj prezidandoj de la Konsilio de EU, ke sur la paĝaro de la prezidado www.eu2008.si oni uzos tri lingvajn versiojn: la slovenan, la anglan kaj la francan. Baze de tio poste okazis teknikaj preparoj aranĝi la paĝaron, kiuj jam estas finitaj. Tial ne plu estas ebleco enkonduki kiun ajn plian lingvon al la menciita ttt-paĝaro. La paĝaro estos publikigita la 1-an de decembro 2007.

Rilate la iniciaton en la kvina punkto de la fina dokumento de la kongreso de EEU la Registaro opinias ke Slovenio kiel prezidanta lando al la Konsilio de EU devas konsideri lingvan ordon de

EU, kia estas skribita en la Kontraktoj de EU en Decido de la Konsilio nro 1 el la jaro 1958 kun ĉiuj ŝanĝoj akceptitaj dum la aliĝo de novaj membro-ŝtatoj. Tio signifas ke ĝi konsekvence certigos realigon de la principoj de multlingveco de EU, alivorte de la egalrajteco de ĉiuj 23 oficialaj lingvoj de EU en la nunaj membroŝtatoj. Alia gvidprincipo, kiun konsideris la Registaro de RS planante la lingvouzon en komunikado kaj organizado de eventoj de la prezidantaro estas la jam longjare aplikata tradicio de la antaŭe prezidantaj landoj. La slovena prezidaro estas antaŭ ĉio ŝanco por promocio de la slovena lingvo kaj la nacia lingva politiko devas unuavice klopodi certigi kondiĉojn por ties senĝena evoluo kaj valorigo ene de la ekzistanta multlingva ĉirkaŭaĵo.

La Registaro ne subtenos la iniciatojn el la kvina punkto, ke la registaro de RS adresu al la Eŭropa Komisiono proponon, ke ĝi konsideru la rolon de Esperanto kiel eventuala neŭtrala (longperspektiva) solvo de lingva demando en EU ĉar tio kontraŭas la bazan principon pri multlingveco de EU, kiun ni akceptis aliĝinte al EU kiel unu el esencaj valoroj de la Komunaĵo, al kiu ni deziris aliĝi. Eŭropa Unio nome baziĝas je la principo de unueco en diverseco, kio signifas la kunestadon de diversaj kulturoj, moroj, konvinkoj kaj lingvoj. La principo de multlingveco pozitive influas al la evoluo de gepatraj lingvoj, kio montriĝis ankaŭ ene de la projekto prepari slovenan varianton de la jura ordo en EU. Ni opinias, ke estas senco dediĉi al tiu ĉi evoluo pli da atento, ĉar stabila pozicio de la gepatra lingvo signifas firman fundamenton por nacia identeco – samtempe ankaŭ por la multlingveco kaj estimo de diverseco. La principo de Esperanto – *lingua franca* – ne estas ampleksigita en la juraj fundamentoj kaj agado de EU kaj estas kontraŭa al la ĵus priskribita principo de multlingveco (la principo de multlingveco ja ne koncidas ankaŭ kun la praktiko de reala superrego de la uzado de la angla kiel *lingua franca* en la organoj de EU, kaj ankaŭ en la lernejoj programoj de multnombraj ŝtatoj membroj, kiuj subtenas la instruadon de la angla kiel unua kaj ofte ununura fremda lingvo). Tia direkto estas ĉiam pli rekonebla ankaŭ en la agado de la eŭropa komisionano Leonard Orban, kiu porbatalas la starpunkton, ke la Eŭropa Unio ne rajtas esti fandpoto de kulturoj.

Responde al pluraj el la iniciatoj de esperantistoj la registaro opinias, ke estus senchave, ke la Eŭropa Komisiono pri tio akceptu starpunkton.

Oficiala organo de Eŭropa Esperanto-Unio.

Finredaktita: la 28-an de oktobro 2007.

Redaktorino: Vesna Obradović.

Kontakto: vesna.obradovic@gmail.com

Retpaĝo: <http://www.lingvo.org>, www.eŭropo.eu